

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงสาธารณสุข, 2544 (ร่าง) แผนพัฒนาการสาธารณสุขในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9.
- กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต. สำนักนโยบายและแผน, 2548.
- กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต. สำนักนโยบายและแผนสาธารณสุข
กระทรวงสาธารณสุข, 2549.
- กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต, 2551.
- กระทรวงสาธารณสุข, กรมสุขภาพจิต. ชุดความรู้และแนวทางปฏิบัติ เรื่อง การวางแผน
จำหน่ายผู้ป่วยจิตเภท (ภาคผนวก). 2551.
- กระทรวงสาธารณสุข. มาตรฐานคุณภาพโรงพยาบาล ฉบับฉลองสิริราชสมบัติ 60 ปี.
สถาบันพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาล, 2548.
- กาญจนา ชัยเจริญ. ผลการใช้โปรแกรมวางแผนจำหน่ายต่อพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์
การรักษาของผู้ป่วยจิตเภท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา
การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2547.
- เกษม ดันติผลาชีวะ. ตำราจิตเวชศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2536.
- จินตนา ยูนิพันธ์. การพยาบาลเพื่อชีวิตที่ปกติสุข. วารสารการพยาบาลจิตเวชและ
สุขภาพจิต. 13 (มกราคม-มิถุนายน 2542).
- จิราพร รักการ. ผลการใช้โปรแกรมสุขภาพจิตศึกษาครอบครัวต่อภาวะในการดูแลของ
ผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเภทในชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา
การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- จลี เจริญสรรพ. ปัจจัยที่ทำให้ผู้ป่วยโรคจิตกลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาลสวนสราญรมย์.
วารสารพยาบาล สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย 3 (2538): 220-226.
- ชลเวช ชวศิริ. การวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย. ประชุมวิชาการเทิดพระเกียรติ 72 พรรษา
มหาราชินี วันที่ 16-18 สิงหาคม 2547 ณ โรงแรมตะวันนารามาดา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพมหานคร, 2547.

- ชุตติมา ผึ้งชัยมงคล. ผลการใช้การสอนแบบมีส่วนร่วมในการดูแลตนเองต่อความรู้
ความสามารถในการดูแลตนเองของผู้สูงอายุที่ป่วยด้วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจวาย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- ทานตะวัน เข้มบุญเรือง. ผลการใช้โปรแกรมก่อนการจำหน่ายสำหรับผู้ป่วยและครอบครัว
ป่วยจิตเวช. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- นงเยาว์ พูลศิริและคณะ. การศึกษาปัญหาการรับประทานยาของผู้ป่วยจิตเวชใน
โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา. รายงานการวิจัย โรงพยาบาลจิตเวชนครราชสีมา,
2535.
- นวพร จีรังกร. การศึกษาการใช้โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายต่อพฤติกรรมการดูแล
ตนเองด้านสุขภาพจิตของผู้พยายามฆ่าตัวตาย โรงพยาบาลป่าโมก จังหวัด
อ่างทอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและ
จิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- นุชจรินทร์ โมระเสรีฐและคณะ. ผลของการใช้โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยจิตเภท
แบบทีมสหวิชาชีพ. สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา, กลุ่มการพยาบาล,
2549.
- นันทนา รัตนากร. ลักษณะโครงสร้างและเศรษฐกิจของครอบครัวที่เกี่ยวข้องกับความ
พร้อมในการดูแลผู้ป่วยจิตเวชที่บ้าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- นันทิกา ทวีชาชาติ. ระบาดวิทยาทางสุขภาพจิตและจิตเวช. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาววิทยาลัย, 2548.
- เพชร คันธสายบัว. การวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกผู้ป่วยจิตเภทที่ป่วยซ้ำและไม่ป่วยซ้ำ.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- มาโนช หล่อตระกูล. ผู้ป่วยไม่ร่วมมือในการรักษา. วารสารคลินิก 67(2541): 761-765.
- ยาใจ สิทธิมงคล. ภาวะของครอบครัวในการดูแลญาติที่ป่วยทางจิต: การวิเคราะห์รายงาน
การวิจัย. วารสารพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยมหิดล I (มกราคม- มีนาคม 2538):
19-26

- รพีพรรณ วัฒนพงษ์. การปฏิบัติของพยาบาลจิตเวชในการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยจิตเวช
ในโรงพยาบาลฝ่ายกายและในโรงพยาบาลจิตเวช เขตกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์. สาขาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.
- ราตรี อินทรี. การไม่ร่วมมือในการรับประทานยาของผู้ป่วยโรคจิตเภทตามการรับรู้ของ
พยาบาลและผู้ป่วยโรคจิตเภท. รายงานการวิจัย โรงพยาบาลสวนปรุง กรม
สุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข, 2541.
- วัชณี หัตถพนม. ปัจจัยที่ทำให้ผู้ป่วยจิตเภทกลับมารักษาซ้ำในโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น.
รายงานการวิจัยโรงพยาบาลจิตเวชขอนแก่น, 2539.
- วันเพ็ญ พิชิตพรชัยและอุษาวดี อัครวิเศษ. การวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยแนวคิดและการ
ประยุกต์ใช้. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล, 2545.
- ศิริพร จิรวัดน์กุล. คีนผู้มีปัญหาทางจิตให้ชุมชน: พุดง่าย ทำยากจริงหรือ.
วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น 3 (2536): 11-19.
- ศิริวรรณ พอบุญ. การศึกษาการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจสำหรับผู้ป่วย
จิตเภทและผู้ดูแลต่อพฤติกรรมการใช้ยาตามแผนการรักษาของผู้ป่วยจิตเภทใน
ชุมชน อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์
สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2548.
- สมคิด ตริราที. ผลการใช้โปรแกรมการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อภาระการดูแลของผู้ดูแล
ผู้ป่วยจิตเภท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิต
และจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- สมพร รุ่งเรืองกลกิจและกฤตยา แสงเจริญ. ความต้องการมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือและ
การเตรียมตัวรับผู้ป่วยของญาติเมื่อผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล.
วารสารการพยาบาลจิตเวชสุขภาพจิต 9 (2535): 11-17.
- สมสกุล สุภัทรพันธุ์และคณะ. การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของการส่งเสริมความรู้
ความเข้าใจในผู้ป่วยโรคจิตเภทก่อนและหลังเข้ากลุ่มวางแผนจำหน่ายใน
โรงพยาบาลสมเด็จพระยา. โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา,
กลุ่มงานการพยาบาล, 2542.

- สารุพร พุฒขาว. ปัจจัยที่มีผลต่อความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ป่วยจิตเภท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลและจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.
- สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา. รายงานสถิติประจำปี กรุงเทพมหานคร: สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา, 2549.
- สมภพ เรืองตระกูล. ตำราจิตเวชศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์, 2544.
- สรินทร์ เชื้อวโสร. การเสริมสร้างพลังอำนาจในผู้ป่วยจิตเภทต่อพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สุนันท์ จำรูญสวัสดิ์. ผลการสร้างสัมพันธภาพ การสอนสุขศึกษา และการวางเงื่อนไขผู้กพันต่อความร่วมมือของผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลประสาทเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.
- อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย. การให้คำปรึกษาทางสุขภาพ. คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ธนาเพลส, 2549.
- อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย. การเสริมสร้างพลังอำนาจกับการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช. วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต 12(2541): 14-24.
- อารมณี บุญเกิด. ประสิทธิผลของการเตรียมก่อนกลับบ้านต่อความสามารถในการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง และความสามารถในการดูแลผู้ป่วยของผู้ดูแล. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาล สาธารณสุขบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- อุมาพร กาญจนรักษ์. ปัจจัยการทำนายพฤติกรรมการใช้ยาตามแผนการรักษาของผู้ป่วยจิตเภทในชุมชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- อุมาพร ตรังคสมบัติ. จิตบำบัดและการปรึกษารอบครัว. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ชันดีการพิมพ์, 2540.
- อำไพวรรณ พุ่มศรีสวัสดิ์. การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต: แนวการปฏิบัติตามพยาธิสภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: วี เจ พรินติ้ง, 2543.

ภาษาไทยอังกฤษ

- Adams, J. and Scott, J. (2000). Predicting medication adherence in severe mental disorders. **Acta Psychiatrica Scandinavica** 101: 119-124.
- Antai-Otong, D., and Kangable, S. 1995. **Psychiatric nursing: Biological and behavioral concept**. Philadelphia: W. B. Saunders.
- Becker, H. M.(1974) **The Health belief model and personal health behavior**. New Jersey: Charles B. Slack, Inc.
- Bortol, G. M., Moon, E. and Linton,M. Nursing assistance for families of patients. **Journal of Psychosocial Nursing & Mental Health Services** 12(1994): 27-29.
- Buckwalter, K. C. & Kerfoot, K. M.(1982). Teaching patient Self Care: A Critical Aspect Of Psychiatric Discharge Planning. **Journal of Psychosocial Nursing and Mental Health Services** 20(5): 15-28.
- Farragher, B. Treatment compliance in the mental health service. **Irish Medication Journal** 92(June 1999): 1-3.
- Fenton, W. S. et al. (1994). Determinants of Medication Compliance in Schizophrenia: Empirical and Clinical Findings. **Schizophrenia Bulletin** 23(4): 637-651.
- Forman, L.(1993). Medication: Reason and intervention for noncompliance. **Journal of Psychosocial Nursing** 31(10): 23-25.
- Fox, C., and Kane, F. 1996. **Psychiatric-Mental Health Nursing: Integrating the behavioral and biological sciences**. Philadelphia: W. B. Saunders.
- Hoffman,H.et al. (1994). Age and other factors relevant to rehospitalization of schizophrenic out-patient. **Acta Psychiatrica Scandinavia** 89: 205-210.
- Horwath, E. and Courmos, F. (1999). **Psychiatry**. Philadelphia: W. B. Saunders.
- Hunt, R., & Zurek, E. I. (1997). **Introduction to community based nursing**. Philadelphia: Lippincott-Reven Publishers.
- Jackson, M.F. (1994). Discharge planning: Issue and Challenges for gerontological nursing A Critique of the literature. **Journal of Advanced Nursing** 19(3): 495-502.
- Johnson, B. S. (1993). **Psychiatric Mental Health Nursing**. 3rd ed. Pennsylvania: J. B> Lippincott.

- Kaplan, H. I., Sadock, B. J. (1995) **Comprehensive text book of psychiatry**. Baltimore: Williams & Wilkins.
- Kaplan, H. I., Sadock, B. J. **Comprehensive text book of psychiatry**. 5th ed. Baltimore: Williams & Wilkins, 1996.
- Kay, L. T. (1998). Best practice outcome for schizophrenia: Does measurement of Medication compliance provide a key? **Australasian Psychiatry** 6(6): 306-308.
- Kelly, G. R. et al. (1987). Utility of the health belief model in examining medication compliance among psychiatric outpatients. **Social Science Medicine** 25(11): 1181-1191.
- Kelly, K. & McClelland, E. (1985). **Discharge planning, Nursing Intervention: Treatments for nursing diagnosis**. Philadelphia: W. B. Saunders company.
- Kemppainen, J. H. et al. (2003). Psychiatric nursing & medication adherence. **Journal of Psychosocial Nursing** 41(2): 39-49.
- Kumar, S. and Sedgwick, P. (2001). Non-compliance to psychotropic medication in Eastern India: Clients' perspective. Part II. **Journal of Mental Health**. 10(3): 279-284
- Loukissa, D.A. Family burden in chronic mental illness: a review of research studies. **Journal of Advance Nursing** 21(1995): 248-255.
- Lundh, U. & Williams, S. (1997). The challenges of improving discharge planning in Sweden and the UK: Different but the same. **Journal of Clinical Nursing** 6(6): 435-442.
- MacGilp, D. Quality of life study of discharged long-term psychiatric patients [CD-ROM]. **Journal of advanced Nursing** 10(1991): 1206-1215. Abstract from; **CD-Plus; CINAHL**.
- Marland, G. R. (1999). Atypical neuroleptics: Autonomy and compliance? . Journal of Advance Nursing 29(3): 615-623.
- Oehl, M. Hummer, M. and Fleischhacker, W. W. (2000). **Compliance with antipsychotic treatment**. Acta Psychiatrica Scandinavica 102: 83-86.
- Orem, D. E. (1985). **Nursing concept of practice**. (2th ed.). New York: McGraw-Hill Book.

- Orem, D. E. (2001). **Nursing concept of practice**. (6th ed.) St. Louis: Mosby Year Book.
- Owen, R. R. et al (1996). Medical noncompliance and substance abuse among Patients with schizophrenia. **Psychiatric Services** 47(8): 853-858.
- Perkins, D. O. (2002). Predictor of noncompliance in patients with schizophrenia. **Journal of Clinical Psychiatric** 63(12): 1121-1127
- Pichitpornchai W. (2000). **Discharge planning: Exploring current nursing practices in acute care setting in Thailand**. Doctoral Dissertation. La Trobe University, Australia.
- Razali, M. S. and Yahya, H. (1995). **Compliance with treatment in schizophrenia: A drug intervention program in developing country**. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, 91: 331 –335.
- Rorden, J. W. & Taft, E (1990). **Discharge planning. Nursing guide for nurses**. W. B. Saunders Company. Philadelphia.
- Sadock, J. B. and Sadock, A.V. (2000). **Comprehensive Textbook of Psychiatry**. Philadelphia : Lippincott Williams & Wilkins.
- Sullivan, G; Well, K. B., Morgenstern, H and Leake, B. Identifying modifiable risk factor for rehospitalization: a case-control study of seriously mentally ill person in Mississippi. **American Journal of Psychiatry** 152(December 1995): 1749-1759.
- Yamashita, M. Study of How Families Care for Mentally ill Relatives in Japan. **ICN International Nursing Review** 4(1996): 121-125.
- Youssef, F. A. (1987). Discharge planning for Psychiatric Patients: the Effects of a Family-Patient Teaching Program. **Journal of Advanced Nursing**. 12(5), 611-616.
- Taylor, C. M. (1994). **Essential of Psychiatric Nursing**. (4th ed). St. Louis: Mosby Year book.
- Trotzer, J. P. 1977. **The counselor and the group: Integrating theory, Training and practice**. California: Brook Cole : Publishing.

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ – สกุล		ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน
1. นายแพทย์นภดล	วณิชฤดี	นายแพทย์ชำนาญการ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา
2. นางเพชรี	คันธสายบัว	พยาบาลวิชาชีพระดับชำนาญการ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา
3. นางสาวรังสิมันต์	สุนทรไชยา	อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบฟอร์มพิทักษ์สิทธิกรรณตัวอย่าง และตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ใบยินยอมของกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัย

(Informed Consent Form)

ชื่อโครงการ การศึกษาการใช้โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายต่อพฤติกรรมการใช้ยาตาม
เกณฑ์การรักษาของผู้ป่วยจิตเภทในสถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา

เลขที่ประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในโครงการศึกษาอิสระ.....

ข้าพเจ้าซึ่งได้ลงนามที่ด้านล่างของหนังสือเล่มนี้ ได้รับคำอธิบายอย่างชัดเจนจนเป็นที่
พอใจจากผู้ศึกษาชื่อ นางสาวรัตติกิร รัตนมงคล เลขที่ 112 สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา
ต่าบลดคลองสาน อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร หมายเลขโทรศัพท์สำหรับ ติดต่อ
087-6933733, 085-0581073 ถึงวัตถุประสงค์และขั้นตอนการวิจัย ความเสี่ยง/อันตราย และ
ประโยชน์ซึ่งจะเกิดขึ้นจากการวิจัยเรื่องนี้แล้ว

ข้าพเจ้าเข้าร่วมการศึกษารั้งนี้ด้วยความสมัครใจ และข้าพเจ้ามีสิทธิ จะถอนตัวออกจาก
การวิจัยเมื่อไรก็ได้ตามความประสงค์ โดยไม่ต้องแจ้งเหตุผล ซึ่งการถอนตัวออกจากการวิจัยนั้น จะ
ไม่มีผลกระทบในทางใดๆ แก่ข้าพเจ้าทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าได้รับคำรับรองว่า ผู้ศึกษาจะปฏิบัติตามข้าพเจ้าตามข้อมูลที่ได้ระบุไว้ และข้อมูลใดๆ
ที่เกี่ยวข้องกับข้าพเจ้าจะเก็บรักษาเป็นความลับ

ข้าพเจ้ายินดีเข้าร่วมการการศึกษาโครงการอิสระครั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ข้างต้น

.....

สถานที่ / วันที่

.....

ลงนามผู้มีส่วนร่วมในโครงการศึกษาอิสระ

.....

()

สถานที่ / วันที่

ลงนามผู้ศึกษาหลัก

.....

()

สถานที่ / วันที่

พยาน

ตัวอย่างเครื่องที่ใช้ในการทดลอง

โปรแกรมการวางแผนจำหน่าย

กิจกรรมที่ 3 การพัฒนาทักษะการจัดการกับอาการข้างเคียงจากยา

ลักษณะกิจกรรม ราชกลุ่ม

ระยะเวลา 60 นาที

สื่ออุปกรณ์ ใบงานความรู้, ใบงานสถานการณ์และยาพร้อมอุปกรณ์จัดยาของผู้ป่วยแต่ละราย

วัตถุประสงค์

1. ผู้ป่วยมีทักษะการใช้ยา สามารถสังเกตและจัดการกับอาการข้างเคียงของยาได้
2. ผู้ป่วยสามารถนำทักษะไปประยุกต์ใช้เพื่อจัดการกับปัญหาเรื่องการใช้ยาหลังจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลเพื่อให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษาได้

วิธีการดำเนินกลุ่ม

1. พยาบาลให้ผู้ป่วยและผู้ดูแลแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้เกี่ยวกับโรคจิตเภท การรักษา การจัดการกับอาการทางลบและโอกาสเสี่ยงต่อการป่วยซ้ำ
2. พยาบาลให้ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคจิตเภทในเรื่อง สาเหตุ อาการและการรักษา การจัดการกับอาการทางลบ และโอกาสเสี่ยงต่อการป่วยซ้ำ
3. เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยและผู้ดูแลได้แสดงความคิดเห็นและซักถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับโรคจิตเภทในเรื่อง สาเหตุ อาการและการรักษา การจัดการกับอาการทางลบ และโอกาสเสี่ยงต่อการป่วยซ้ำ
4. พยาบาลยกตัวอย่างสถานการณ์ที่เกี่ยวกับการจัดการกับอาการทางลบและให้ผู้ป่วยและผู้ดูแลร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับวิธีการจัดการกับอาการทางลบและการป้องกันการกลับป่วยซ้ำ
5. เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยซักถามข้อสงสัย
6. ให้ผู้ป่วยร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้รับและพยาบาลช่วยสรุปประเด็นที่ยังไม่ครอบคลุมอีกครั้ง

7. นัดหมายวัน เวลา ในการทำกิจกรรมครั้งที่ 3

ประเมินผล ผู้ป่วยและผู้ดูแลสามารถบอกถึงสาเหตุ อาการ การรักษาความรุนแรงหรือผลกระทบจากการป่วยซ้ำ รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงต่อการป่วยซ้ำของโรค และการจัดการกับอาการทางลบ โดยประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม ความสนใจ การร่วมแสดงความคิดเห็นตลอดจน การซักถามปัญหาต่าง ๆ และประเมินความรู้ความเข้าใจจากการอภิปรายจากสถานการณ์ในใบงาน

ตัวอย่าง

ใบงานสถานการณ์

นาย ก. มีปัญหาทางด้านสุขภาพจิต แพทย์ได้รับตัวไว้รักษาในโรงพยาบาลจิตเวชและจำหน่ายกลับบ้านโดยได้ยากกลับไปรับประทานเมื่อรับประทานยาไประยะหนึ่ง นาย ก. มีผื่นขึ้นบริเวณแขน ลำตัว ขากรรไกรแข็ง ตื่นน้ำ รับประทานอาหารไม่ได้ ตัวแข็งที่อวัยวะกระส่าย กระวนกระวาย คอบิดเกร็ง หายใจลำบาก

คำชี้แจง ให้สมาชิกในกลุ่มได้ฟังสถานการณ์แล้วช่วยกันวิเคราะห์และค้นหาคำตอบตามคำถาม ต่อไปนี้

1. เกิดความผิดปกติอะไรบ้างกับนาย ก.?

.....

.....

2. อะไรเป็นสาเหตุของการเกิดอาการดังกล่าว?

.....

.....

3. ถ้าท่านเป็นนาย ก. ท่านจะทำอย่างไร?

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างข้อมูลที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป (สำหรับผู้ป่วย)

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบ โดยสามารถตอบในแต่ละข้อ
เพียงคำตอบเดียว

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพสมรส โสด คู่ หม้าย หย่า แยกกันอยู่
4. ระดับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา
 ปริญญาตรี หรือมากกว่า
5. อาชีพ ว่างงาน รับจ้าง
 ค้าขาย รับราชการ
 เกษตรกรรม
6. ศาสนา.....

ตัวอย่างข้อมูลที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป (สำหรับผู้ดูแล)

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบ โดยสามารถตอบในแต่ละข้อ
เพียงคำตอบเดียว

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. สถานภาพสมรส โสด คู่ หม้าย หย่า แยกกันอยู่
4. ระดับการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษา
 ปริญญาตรี หรือมากกว่า
5. อาชีพ ว่างาน รับจ้าง
 ค้าขาย รับราชการ
 เกษตรกรรม
6. ศาสนา.....

ตัวอย่างข้อมูลที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
แบบสัมภาษณ์พฤติกรรมการใช้ยาตามเกณฑ์การรักษา

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ชุดนี้มีจำนวน 18 ข้อ มีวัตถุประสงค์เพื่อสัมภาษณ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ยาภายในระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมาของผู้ถูกสัมภาษณ์ โปรดพิจารณาข้อความแต่ละข้อความที่ถูกสัมภาษณ์อ่านให้ฟังว่าตรงกับความเป็นจริงของท่านมากน้อยเพียงใด ข้อความแต่ละข้อความไม่มีความเชิงถูกหรือผิด โปรดเลือกคำตอบที่ตรงกับคำตอบของผู้ถูกสัมภาษณ์มากที่สุด

ข้อความ	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	นานๆครั้ง	ไม่เคย
1. ท่านเคยหยุดใช้ยาเองเมื่อคิดว่าอาการทางจิตดีขึ้น					
2. ท่านลืมรับประทานยา					
3. ท่านรับประทานยาเมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น					
15. แม้มีอาการดีขึ้นท่านยังมารับยาสม่ำเสมอ					
16. ท่านมาพบแพทย์ตามนัดทุกครั้ง					
17. เมื่อยาหมดท่านซื้อยารักษาอาการทางจิตกินเอง โดยไม่ได้มาพบแพทย์ (ไม่รวมการสั่งซื้อยาทางไปรษณีย์)					
18. ท่านปรึกษาทีมสุขภาพ เมื่อมีปัญหาหรือมีอาการผิดปกติจากการใช้ยา					

ตัวอย่างข้อมูลที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเภทและการดูแลรักษา (สำหรับผู้ป่วย)

คำชี้แจง โปรดเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องด้านขวามือตามความเข้าใจของท่านเกี่ยวกับโรคจิตเภทและการดูแลรักษา

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. โรคจิตเภทเป็นโรคที่ผู้ป่วยไม่มีความผิดปกติทางความคิดและการรับรู้		
2. โรคจิตเภทส่วนใหญ่จะปรากฏอาการครั้งแรกในวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น		
3. สาเหตุของการเจ็บป่วยของโรคจิตเภทเกิดจากความผิดปกติของสารเคมีในสมอง		
4. โรคจิตเภทไม่สืบทอดทางพันธุกรรมหรือสายเลือด		
18. การไม่รับประทานยาอย่างต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำงานของผู้ป่วย		
19. การที่ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกับชุมชนช่วยให้ชุมชนเข้าใจและยอมรับในตัวผู้ป่วยมากขึ้น		
20. เมื่อท่านมีอาการทางจิตขึ้นอีกท่านควรไปรับการรักษาจากโรงพยาบาลใกล้บ้านก่อนการรักษาด้วยวิธีอื่น		

ตัวอย่างข้อมูลที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
แบบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคจิตเภทและการดูแลรักษา (สำหรับผู้ดูแล)

คำชี้แจง โปรดเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องด้านขวามือตามความเข้าใจของท่านเกี่ยวกับโรคจิต
 เภทและการดูแลรักษา

ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1. โรคจิตเภทเป็นโรคที่ผู้ป่วยไม่มีความผิดปกติทางความคิดและการรับรู้		
2. โรคจิตเภทส่วนใหญ่จะปรากฏอาการครั้งแรกในวัยรุ่นถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น		
3. สาเหตุของการเจ็บป่วยของโรคจิตเภทเกิดจากความผิดปกติของสารเคมีในสมอง		
4. โรคจิตเภทไม่สืบทอดทางพันธุกรรมหรือสายเลือด		
29. การรู้จักสถานที่ต่อไปนี้อย่างน้อยหนึ่งแห่ง เช่น สถานีอนามัย โรงพยาบาลใกล้บ้าน สถานีตำรวจ จะเป็นประโยชน์ต่อการดูแลผู้ป่วย		
30. เมื่อผู้ป่วยมีอาการทางจิตขึ้นอีก ท่านจะพาผู้ป่วยไปรับการรักษาจากโรงพยาบาลใกล้บ้านก่อนการรักษาด้วยวิธีอื่น		

ประวัติผู้ศึกษาโครงการศึกษาอิสระ

นางสาวรัตติกร รัตนมงคล เกิดวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2523 ที่อำเภอเมือง จังหวัดเลย สำเร็จการศึกษา หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี จังหวัด สระบุรี เมื่อพ.ศ. 2544 และพ.ศ. 2549 สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรการพยาบาลเฉพาะทาง สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช ณ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา และเข้าศึกษาต่อ หลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2550 ปัจจุบันปฏิบัติงานด้านการพยาบาลจิตเวช ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ ประจำหอผู้ป่วยพิเศษหญิง กลุ่มการพยาบาล ณ สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร